

# KARTOFLER I STRIBER KAN VÆRE EN DEL AF FREMTIDEN

Erfaringer fra forsøg viser, at **kartoffelskimmel kan forsinkes i op til fem dage**. Økonomisk skal der nok mere til.

**BIOLOGISK VARIATION, POSITIV** naboeffekt, fysiske- og biologiske barrierer. Det er, hvad vi ønsker at opnå ved at dyrke i striber frem for i store flader med monokultur. Det er praktiseret i fuld skala i Holland og Tyskland i meget forskellige versioner. Vi har afprøvet systemet i mindre skala på danske marker.

## God effekt i hollandske forsøg

Wageningen Universitet i Holland har i 2021 og 2022 vist, at udviklingen af kartoffelskimmel kan forsinkes to-fem dage, når kartoflerne dyrkes i tre meter brede striber (figur 1). Medvirkende var en lavere fugtighed i kartoffelafgrøden, når naboafgrøden var græs, og et lavere sporetryk, når naboafgrøden var majs. Det er vigtige mekanismer, når man vil hæmme udviklingen af kartoffelskimmel.

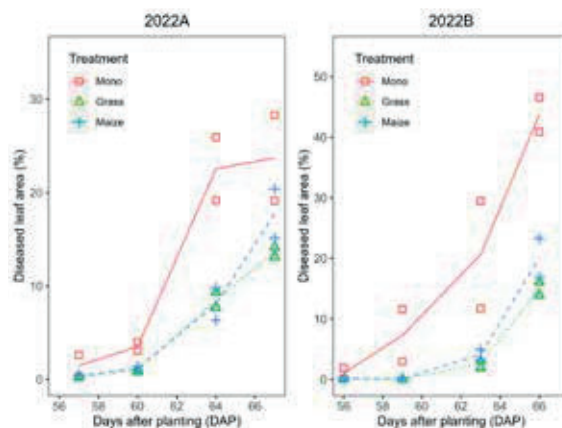
## Ingen effekt i dansk forsøg i 2023

I 2023 blev der etableret et demonstrationsforsøg hos Gram Slot. Her blev der ikke observeret en forskel i udviklingen af kartoffelskimmel (figur 2).

Forsøgene blev anlagt i 550 meter lange og 6 meter brede striber med 8 rækker kartofler i hver. Mellem striberne var der tre meter brede blomsterstriber. Den manglende effekt var nok en kombination af sen skimmeludvikling i år og sen udvikling af blomsterstriber - begge dele på grund af de tørre måneder i maj og juni.

## Stribedyrknings fremtid

Med den begrænsede effekt kan det være



**Figur 1. Kartoffelskimmel i hollandsk sribeforsøg med naboafgrøde af græs og majs. Graferne viser kartofler dyrket i monokultur (rød), i kombination med græs (grøn) og i kombination med majs (blå stiple). Foto: Mark Aafjes**

svært at se et klart incitament for at dyrke økologiske kartofler i striber. Kartoffelskimmel er de seneste år blevet et mindre problem i takt med, at nye sorter med god skimmelresistens er kommet på markedet. Der skal derfor flere fordele til, f.eks. øget biodiversitet og robusthed, og man kunne også undersøge, om dyrkning af kartofler i striber reducerer angreb af bladlus, som fører til virus-smitte.

En anden problemstilling er, at arealet med kartofler bliver større, når man dyrker i striber. Det kan udfordre sædskiftet og

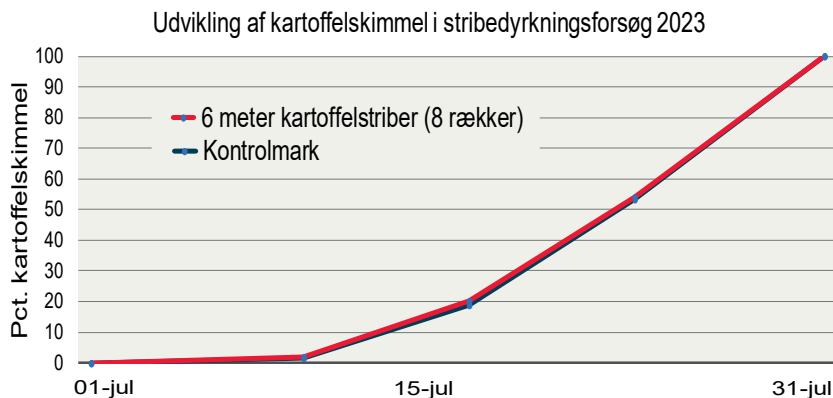
gøre det svært at holde mindst 3 år mellem kartoffeldyrkning på samme mark.

## Økonomi i sribedyrkning

Isoleret set overstiger værdien af en mulig forsinkelse af kartoffelskimmel ikke ulemperne ved at ændre produktionsmetode til sribedyrkning. Muligvis vil der være et øget incitament i økologiske stivelseskartofler, hvor en uges ekstra vækst i juli vil være afgørende for et tilfredsstillende udbytte, men pt. er der ikke efterspørgsel på økologisk stivelse. I læggekartofler kan der ligeledes være et incitament, hvis sribedyrkning med de rigtige naboafgrøder mindsker forekomsten af f.eks. virus.

Når systemet er puslet på plads, koster det et svagt øget tidsforbrug pr. hektar at dyrke i striber. Udfordringen er at finde den optimale sribebredde. Det er den bredde, der passer til kørsel med læggeren, gyllenedfælder og mejetærsker/optager i kartofler og de andre sribefrøder. ●

**AF SVEN HERMANSEN,  
INNOVATIONSCENTER  
FOR ØKOLOGISK LANDBRUG OG  
MALTE NYBO ANDERSEN,  
SEGES INNOVATION**



**Figur 2. Udvikling af kartoffelskimmel i demoforsøg hos Gram Slot 2023. Kontrol er blå linje, sribedyrkning rød.**

Fonden for økologisk landbrug